

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 12.

V Mariboru, dne 22. marca 1900.

Tečaj XXXIV.

Nemcem nadvlado, Lahom življenje, Slovanom smrt!

Te besede ima avstrijska vlada zapisane na svojem praporju, ki ga pa noče razviti, ker bi se takó nasprotje osnovnih zakonov in pa vlade, ki je ima izvrševati, pokazalo preočitno, kar pa vendar ne gre. Zatrjujejo sicer ministri in njih uradniki pri vsaki priliki, da le «iščejo pravice», da si za jednakopravnost glave belijo, ali dejanja njihova so besedam ravno nasprotna, in gorje tistemu, ki hoče izvrševati dejanski, kar zakoni zahtevajo, in kar se z visokih mest slovan-skemu narodu navzdol pravi. Ves naš vladni organizem je spaček, je zrastek dveh teles, katerih prvo le govori in je pošteno ko an-geli, drugo pa dela in je skrajno zlobno. Slo-vani smo sicer v Avstriji, kakor zgodovina uči, okusili pravicoljubnosti še presneto malo, ali tako hudo, kakor danes, pa nam še ni bilo. Kadar zakon Slovanu govori v narodno korist, stavi, kar hočeš, takrat ne velja, pač pa v polni meri svojih posledic, kadar se da zasukati zoper njega. To dvojno postopanje je v Avstriji danes načelno; začelo se je od zgoraj ter se sistematično širilo navzdol in je v avstrijskem nemškem narodu, izvzemši menda oni del preprostega ljudstva, ki biva daleč od trgov in mest, moralne nazore o pravičnosti do Slovanov razrušilo popolnoma. Kam bo to dovedlo, sam Bog ve. To preiskovati, tudi naj ni naša naloga; ampak tokrat le hočemo z nekaterimi dogodki zadnjih dni pokazati, da je res, kar trdimo, ob jednom

pa čitatelje z našim narodnim vprašanjem malo bolj seznaniti.

Na Tirolskem živi poleg Nemcev, katerih večina znaša nekaj manje nego dve tretjini, 384.000 Lahov. Ti imajo svoj laški gimnazij, svojo laško realko in po eno možko in žensko laško učiteljske. Te štiri šole pa niso menda paralelke, ampak samostalni zavodi; učni jezik je vseskozi laški, nemščina le predmet, ki se uči po par ur na teden. Samo od sebe se razume, da so tudi ljudske šole čisto laške; v njih nemščina še predmet ni; ljudski učitelji sami ne znajo družega jezika ko laškega, in le tu in tam se najde kateri, ki par besed nemški lomi. Za vse laške šole skupaj je nastavljen poseben laški deželni šolski nad-zornik, ki je domače gore list, in se ima le pečati z laškimi šolami; odveč je omeniti, da so tudi okrajni šolski nadzorniki sami Lah. Vrh tega ima ta del dežele še nekako lastno vlado; v Tridentu, največjem mestu te pokrajine, obstoji namreč laška ekspositura ali podružnica deželne vlade, kateri načeljuje vedno kak laški dvorni svetnik. Tako je tam urejeno že dolga leta, in tako je tudi danes.

Toda Lah i s tem niso zadovoljni; oni hočejo biti od Tirol popolnoma ločeni, po-polnoma neodvisni, biti toraj hočejo popolnoma samostalni. In zaradi tega že od leta 1891. poslancev v inomoški deželni zbor ne pošiljajo več. Vlada se je odtistihmal trudila, da bi obe narodnosti spravila, in lani je de-želnozborska nemška večina določila dr. Kathreina za moža, ki se ima z Lah i po-gajati. Pogajanja so se vršila marljivo, in njih dosedanji uspeh je tale: Deželni zbor se

razdeli v dve narodni kuriji ali skupini, nemško in laško, katerih vsaka ima za svoje ozemlje svojo zasebno upravo; tudi z denarjem ravna vsaka samostalno; in da se jamči pra-vičnost obema deloma v takih slučajih, kjer bi si mogla s svojimi interesi priti navskriž, je določena komisija, broječa šest udov, namreč tri Nemce in tri Lahe, kateri predseduje enkrat Nemec drugokrat Lah, toda tako, da tudi njegov glas velja.

Toliko so dognala dosedanja pogajanja med obema tirolskima narodoma. Dr. Kathrein je od svojih sorojakov gotovo bil pooblaščen, koliko sme Lahom privoliti. Sklepati torej smemo, da je v toliko, kolikor smo poročali, Lahom ugodila nemška večina. Konstatujemo, da je Lahom prijenljiva.

Poglejmo na Češko, kjer so Nemci v manjšini. Oni imajo zase vseučilišče, tehniko, gimnazijev, realk, učiteljskih in ljudskih šol prej čez potrebo nego premalo, poseben de-želni šolski svet, seveda s svojimi deželnimi in okrajnimi nadzorniki, in še takozvani go-spodarstveni svet, ki se ima brigati za sredstva, povzdigujoča gmotno stanje ljudstva, je raz-deljen v češkega in nemškega, katerih vsak za se ukrepla in oskrbuje one naprave, ki služijo narodovi blaginji. Nemci tukaj razme-roma mnogo več dobrot uživajo nego Čehi sami, ki so v večini. Toda Čehi jim jih ne zavidajo dasi je slo in gre marsikaj na njih račun. Za to le en primer; do leta 1881. so Čehi imeli z Nemci skupno vseučilišče; ome-njenega leta se je ta dobro urejeni zavod izročil Nemcem, in Čehi so si morali oskrbeti novega.

Listek.

Na jug!

Črtica s pota. — Avguštin Stegenšek.
(Konec.)

Zdaj pa še zadnji obisk v Florenci! Ta naj velja stolnici. V zgodovini stavbarstva je velike važnosti in je izmed največjih stavb na svetu. 140 let so jo stavili in leta 1436 na praznik Marijinega oznanjenja so jo posvetili sam papež na čast Devici Mariji. Zidana je v gotičnem slogu in je od zunaj vsa obložena z belim in črnim marmorjem; pročelje so zgotovili še-le leta 1888. Poleg pa stoji 94 metrov visok zvonik celo na prostem. Stavbeniku je dalo mesto povelje, da naj postavi stolp tako trden in močen, da bo prekosil vse, kar so jih naredili Grki in Rimljani. Obložen je gori do križa na vrhu z marmorjem in spodaj ga krasi več vrst zboknjenih podob in kipov. Kadar pa stojiš vrh kupole — vidiš križ tega velikan-skega zvonika v isti visočini, kakor stojiš sam, ali pa za spoznanje še nižje. Pot na kupolo je silno zanimiv. Znotraj je v razni višini prepasan s štirimi hodniki. Ko si dospel do prvega, se vidi ljudje pod Teboj v cerkvi

že precej mali, z drugega in tretjega se kaj lepo sliši ubrano petje kanonikov, ki opravljajo duhovne molitve, do četrtega pa doni samo glas dečkov, ki po laški šegi spremljajo korno petje. Raz zunanji hodnik, ki se vije okoli svetilnice, uživaš čaroben razgled. Najbolj sem se pa čudil natančnemu in skrbnemu umetniku, ki je še v tej višini nadrobno iz-rezljaj marmornate opore, ki zaslanjajo sve-tilnico. Križ na njej je 119 metrov visoko od tal.

Notranjščina cerkve pa je nekoliko pre-temna in zato ne napravi tistega utisa, kakor bi pričakovali radi njene velikosti; dolga je skoraj 150 metrov in obok srednje ladije se spenja 66 metrov visoko nad tla. Tudi je videti prazna in revna, ker ima pri svoji ogromni prostornosti premalo oltarjev, spo-menikov in kipov.

Te opazke naj zadostujejo o Florenci. Pri toliki množini spomenikov je težko iz-brati najbolj primerne, še težje pa jih tako opisati, da se ne utruji bralec. Ko sem se poslavljaj iz Florence, sem bil ves zmučen od ogledovanja. Vesel sem bil, da sem se bližal svojemu cilju — Rimu. Najprej sem tam obiskal sv. Petra pri njegovem grobu, potem pa sem postavil šotor svojega bivanja v njegovi bližini. Čeprav pa ima Rim nepre-cenjive umetniške spomenike, na čisto lepoto

Benedek in Florencije še dolgo nisem mogel pozabiti.

Oče in sin.

Spisal Jože Selski.

Bilo je pomladanskega jutra začetkom aprila. Solnce se je dvigalo vedno bolj in bolj v daljnem krogu na obzorju. Lesketajoča se rosa je ginila vsled gorkih solnčnih žarkov. Na jugu je teklen potok, od koder je donel na ušesa jednoličen in mučen ropot iz mlina Matije Čudaka.

Ta Čudak je bil res čuden mož, kakorš-nega niso poznali daleč okrog. Zato je pa bil znan v okolici vsakemu staremu in mla-demu. Njegov malo zakrivljen nos, na pol gola glava, ščetinaste brke, posebno pa nje-gova hoja so vzbujala pozornost vsakega, kdor ga je pogledal. Obraza je bil bolj suhega in resnega, zaradi česar se je marsikteri vkanil, ki je mislil, da je v resnici tak. A bilo je narobe. Često je bil še zelo otročji, imel je tudi del narave starih žensk, ki vedó mnogo pripovedovati o čarovnicah in tudi to vrjamejo. Kar je nekda kot šolarček čital v pripovedovalnih knjigah o zmajih, čarov-nicah itd., vse to se mu je tako močno vko-reninilo v bujno domišljijo, da mu ni bilo

2. marcija t. l. je poslanec vlč. g. dr. Gregorec v državnem zboru izjavil želje štajarskih in koroških Slovencev (glej govor v zadnjih dveh številkah), katerih je v vsaki deželi ena tretjina vsega prebivalstva, tukaj 450.000, tam 120.000. Izrecno je povdarjal, da zahtevamo za se le to, kar uživajo oziroma še zahtevajo Nemci na Češkem in Moravskem, kjer so oni v manjšini; prav toliko, niti za betvico več. Kar je pravično tam, mora pravično biti tudi tukaj.

Ta šunder in ta hrup, ki so ga zagnali nemški časniki! Kakor da bi se mislilo v zemljo zaleteti najmanje deset kometov! »Tagespošta« je pisala: »Ali je še najti jednega Nemca, kateremu sramota pred tako nečuvno mislijo ne bi zagnala rudečice razljučenosti v lica? Ali je najti le še jednega, kojega duša ne zatrepče pri misli, kako daleč je v Avstriji moralo priti, da se kdo drzne, najplemenitejšemu narodu te države kaj tacega vreči v obraz?«

Takšna je toraj avstrijskih Nemcev pravičnost do Slovanov, ki jo goji in z vsem svojim življenjem podpira vlada. Vkljub temu pa izjavljamo prepričanje, da v Avstriji prej ne bo miru, dokler ne bo ravnopravnosti. Nemci si bodo vroče glave torej že morali sčasoma ohladiti, vlada pa se spametovati, če hoče državo ohraniti.

Državni zbor.

Na Dunaju, dne 17. marca.

Živinska kuga.

Vsled pogodbe z Ogersko, katero je sklenila pretečeno leto avstrijska vlada na podlagi znanega § 14, smejo Ogri svoje okužene svinje uvažati na avstrijska tla, kakor jim je drago. S tem pa povzročajo avstrijskim prebivalcem ogromno škodo, ki znaša na milijone in milijone goldinarjev. Zategavoljo je odsek za živinsko kugo predlagal zbornici, naj zahteva od avstrijske vlade, da se ta nesrečna pogodba z Ogersko spremeni. Po poprejšnji pogodbi, ki tudi ni bila kaj posebna vredna, so se ogerske svinje smele preiskati na meji med Ogersko in Avstrijo; po lanski pogodbi pa se smejo preiskati še le na avstrijskih tleh, kamor so bile odposlane. Zatosi se torej kuga pri vožnji po Avstriji in potem zopet ob vožnji iz Avstrije na Ogersko nazaj. To je znano na Francoskem in Ruskem. In radi tega so zaprli Francozi in Rusi svojo mejo avstrijski živini. Nasledek tega je pa tudi ta, da bo cena živini zopet padla, če se ne sme iz Avstrije

izvažati v ptuje dežele. To je zakrivila obstrukcija levičarjev. Kajti ko bi ne bili Nemci zadnja 3 leta v zbornici samo razgrajali, temveč pustili mirno zborovati, bi bili poslanci imeli ob sklepanju pogodbe z Ogersko priložnost, opozoriti avstrijsko vlado na to nesrečno določbo, katero je sprejela avstrijska vlada od ogerske. Za predlog odseka za živinsko kugo je govoril tudi poslanec Viljem Pfeifer, ki je omenjal škodo, katera se godi na Dolenjskem radi uvažanja okuženih svinj iz Hrvatske. Vlada je molčala pri tej za gospodarstvo tako važni razpravi; zbornica pa je sprejela soglasno odsekov predlog.

Premogarska stavka.

Socijalno politični odsek je po svojem poročevalcu dr. Fortu sklenil načrt postave zastran dela v premogokopih. Delo naj bi trajalo 9 ur; vendar pa smejo oblastnike dovoljevati tudi izjeme. V odseku so se izvolili še trije drugi poročevalci: dr. Koližer (Poljak), dr. Gross (levičar) in grof Zadvic (češki veleposestnik), ki naj do sestanka drž. zbora v mesecu maju izdelajo to postavo. Premogari še niso začeli delati; premoga še vedno primanjkuje; škoda je toraj velika; pomagati se mora. Nekateri poslanci so vlado hudo napadali, da ravno zdaj, ko bi se imela ta važna postava sklepati v zbornici, preneha državni zbor. Dr. Körber je opetovano zagotavljal poslance, da vlada le radi tega prelagi državni zbor, ker mora sklicati deželne zbore.

Prememba obrtnega reda.

Malim trgovcem in obrtnikom sta na škodo § 59 in § 60 obrtnega reda. Veliki fabrikanti smejo namreč razpošiljati svoje odposlanke (agente) z blagom po svetu. Agenti prodajajo blago, katero imajo blizu kje shranjeno, kar seve dela škodo malim trgovcem. Ta dva §§ naj se torej po predlogu obrtnega reda spremenita in da se taka prodaja zabrani. Socijalni demokrati so se tej spremembi vstavljali, ker bi to židovsk-m kapitalistom škodovalo. Obravnava še ni končana.

Volitve v delegacije.

Te volitve so se letos že zgodaj izvršile; druga leta se je to godilo še le pozneje. Radi tega je poslanec dr. Hoffmann v imenu nemških narodnjakov ugovarjal. Nekateri poslanci se namreč bojé, da vlada sploh ne bo sklicala letos več državnega zbora, ker so te volitve dovršene. A ministerski predsednik je zagotavljal, da se delegacije volijo le radi tega, da sklenejo pravočasno svoj proračun za prihodnje leto, ki se potem vzame

zopet v državni proračun za Avstrijo. Izmed Slovencev je izvoljen (za Kranjsko) g. Vencajz; njegov namestnik je dr. Krek. Po vseh drugih deželah, koder prebivajo Slovenci, so izvoljeni sami narodni nasprotniki; za Štajersko n. pr. grof Stürgkh in Mosdorfer, nam. dr. Pommer.

Interpelacije.

Poslanec dr. Ferjančič je interpeliral, zakaj višje sodnije ne izdelujejo svojih sodnijskih odlokov v slovenskem jeziku; posl. Žičkar, ali hoče vlada z ozirom na izgrede 9. in 10. avgusta 1899 poddržaviti celjsko policijo, poslanec Einspieler zavoljo zaplenjenega »Mira«, ki je dokazal, da vladni zastopniki postopajo sovražno nasproti kmetijski zadruzi na Koroškem.

Politični ogled.

Državni zbor je ministerstvo poslalo na dom. Zdaj pride na vrsto predvsem nadaljno pogajanje Čehov in Nemcev ter zborovanje deželnih zborov. V ravnokar dovršenem zborovanju državnega zbora je bilo za Slovence najveselejše, da smo videli svoje poslance tesno ob strani naših čeških bratov. Štajarski državni poslanci slovenske narodnosti so se v tem zasedanju tudi pridno gibali. Govorili so, predloge in vprašanja stavili ter menda tudi za kulisami kaj storili.

Deželni zbor štajarski je na dan 26. marca sklican na zborovanje. Brezdvomno se bodo naši slovenski poslanci udeležili zborovanja. Razpravljalo se bo o proračunu, in našim poslancem se bo nudila pri vsaki točki priložnost, da kažejo, kako so se Slovincem prikrajševale pravice. Uverjeni smo, da bodo naši poslanci bivali nepretrgano v Gradcu ter storili svojo dolžnost.

Kranjske pasje duše. Kranjski liberalci postajajo vedno bolj divji in besni. Iz njihovih ust in glasil ni več lahko drugega slišati nego psovke, kakor jih rabijo pri nas le najbolj umazani pobalini. Napadajo pa vse, kar ne trobi v njihov rog in zabavljajo proti vsemu, kar ni delo njihovih rok. Pred kratkim je glavni liberalni list z lažmi surovo napadel — celo papeža, moža torej, ki ga občuduje in spoštuje ves svet. »Slovenski list« je krstil te stekle liberalce za pasje duše.

V Nemčiji zahteva večina državnega zbora, da se uvede lex Heinze, to je zakon, ki omeja prodajo nesramnih spisov, podob in kipov. Liberalci in socialdemokrati so začeli proti predlogu obstrukcijo in dosegli, da se je razprava za nekaj časa odložila. Zastopniki veleposestva zahtevajo, da se prepove

mogoče izruti teh praznostij in vraž iz glave, kljub vsemu trudu. Ko mu je nekoč zbolela žena, dal jo je po gospodu župniku spovedati. Po dokončani spovedi so se še nekaj časa pogovarjali o tem in onem, in govorica je prišla tudi na zvonik farne cerkve, kateremu je veter zlomil zlato jabolko in križ na vrhu. Matiji pa to ni hotelo prav v glavo, in je rekel gospodu župniku: »Vejo kaj, gospod? Morebiti je pa to storil tisti, ki je »lintvora« jezdil.« »Tako je, tako,« mu pritrdi gospod župnik smeje se s vsemi, ki so to slišali.

Matija je imel tisto jutro mnogo dela v svojem mlinu, presipaval in meril je moko, pri tem pa je zmirom mislil — prišteval se je zelo pametnim — kako naj sestavi stroj, ki bode mlel brez vode, ki ga tudi ne bo treba goniti človeškim rokam. Tuhtal je in tuhtal, pri tem se tudi polglasno s seboj pogovarjal in premotrival, kako in s čim bo treba najprej začeti, da bi bilo boljše. A kmalu je uvidel, da si mora najeti pomočnika, da bo šlo delo hitreje od rok. Ta sklep je v trenutku v njem dozorel, da hoče iti prosit Šimona Ročnega, svojega drugega sosedu sina, ki je štel kakih trideset let. Šimon mu je takoj obljubil, da hoče ustreči njegovi prošnji opominjajoč ga ob enem, naj ne troši denarja, ako ni popolnoma uverjen, da se mu stvar posreči.

»Zagotavljam Te, Šimen,« dejal je Matija, »ko bi ne bil o uspehu prepričan, škoda bi se mi zdelo besed in podplatov, kolikor sem si jih ogulil gredoč k Tebi.«

»Bog daj,« odgovori Šimon, »da bi nama bilo mogoče zgraditi kaj takega, kar bi Ti na lahkem služilo denar.«

»Veš kaj, Šimon, ker sva sama, hočem Ti nekaj razkriti, na kar že dolgo mislim in kar sem dosihdob še popolnoma prikrival. Ti si prvi, ki boš to izvedel, ker vem, da bi se mi ljudje po krivem brez vsega pravega vzroka posmehovali, kakor se to večkrat zgodi. Saj veš, kakšen je svet. Enkrat sem slišal praviti, da daje cesar takim podjetnikom podpora, ki hočejo kaj umetnega in novega sestaviti, a sami nimajo dovolj evenka. Morebiti . . . Ne bom Ti dalje pravil, ker si že tako najbrž uganil, kaj mi je na misli.«

Šimonu je zaigral smeh okoli ust misleč si, da je Matija še vedno stari Čudak. Ker včasih je imel ta mož naklepe in misli, ktere je smatral zelo duhovitim in pametnim, a bile so pogosto puhle in naravnost smešne. Zamolčati pa ni mogel ničesar, četudi je tu in tam sam spoznal, da je vse njegovo besedičenje prazno in brez vsakega jedra.

»Premožen nisem,« nadaljeval je Matija, »še dolgov imam celo kopico, da me prihajajo upniki večkrat na teden, včasih tudi po več

en dan terjat za dolg. Redkokrat morem tega in onega potolažiti z obrestmi, glavnica se pa pri tem nič ne krči. Zaslužiti ne morem dovolj, ker so že kolesa potrta zunaj v žlebih in znotraj v mlinu; sploh je moja mlinska uprava bolj na slabo stran. Popravljati ne utegnem sam vsega naproti, novega si pa ne morem priskrbeti. Moji sinovi se mi upirajo, kadar jih opominjam k delu; najpridnejši izmed njih, Juri, pa je moral lani k vojakom na tri leta v bližnje mesto. Sicer ima samo pet ur hoda domu, a dosedaj še ga ni bilo na dopust, najbrž pride o binokostih. — Predolgo se mudim. Kdaj mi prideš pomagat Šimon?«

»Prihodnji teden v ponedeljek; zdaj še moram drugim ustreči, ki so me prej naprosili.« — »Dobro, dobro! Srečno!« (Dalje.)

Žena je poslala po zdravnika za svojega moža, ki je bil nevarno bolan. Ko zdravnik stopi v izbo ter bolnika od daleč pogleda, zmaja z glavo ter reče proti ženi: Z bolnikom je že pri kraju, je že mrtev. Ko bolnik to sliši, se vspne po koncu ter reče zdravniku: Gospod, popolnoma še nisem mrtev. Njegova žena se pa razkači nad temi besedami, in vsa jezna zgrabi za metlo in jame udrihati po moževi glavi ter kriči nad njim: »Ali mi ne boš tiho, neumnež ti. Bodo vendar gospod zdravnik bolje vedeli kakor pa ti.«

uvoz amerikanskega govejega mesa. Vlada je v skripih. Če se ne vda veleposestnikom, ne bo nič s pomnožitvijo mornarice, če se vda, se pa zameri trgovcem in Ameriki.

Srbija se neki pripravlja na vojsko proti Bolgarom. Razkralj Milan, ki je bil v zadnji bolgarsko-srbski vojski tepen, bi se rad masčeval. Toda ali se mu bo vojska sedaj posrečila, je veliko vprašanje. Srbija si pridno naroča topove in puške. Dvaja rastejo in ljudstvo je skrajno nezadovoljno s kraljevo hišo. Ljudstvo pa, ki ni navdušeno za svoje vladarje, ni pogumno v vojski.

Papež Leon XIII. o Rusiji. Pred kratkim je bil ruski polkovnik Kozlov pri sv. očetu in pripoveduje o tem v »Ruskem Invalidu« nekako tako-le: Sveti oče je govoril o veliki nalogi Rusije, o ugledu in veljavi njenega vladarja, ki se opira na ljubezen naroda ter na trdno vero, ter primerjal to državo z zahodom, kjer vedno bolj cvete liberalizem in socializem. Jaz odkrito ljubim Rusijo, nadaljuje sv. oče, in sem vdan njenemu mlademu vladarju; dve taki sili, kakor Rusija in pa ona, ki izhaja iz Vatikana (palača papeževa), ste pozvani izvesti skupno jasno nalogo, ki meri na blagor in civilizacijo človeštva. Taka popolna skupnost bi bila moje veselje. Papež je potem govoril o razmerah mej Rusijo in Vatikanom ter se zelo laskavo izrazil o vspehih prijateljstva v zadnjih dneh.

V Franciji so obsodili očete Asumpcioniste na globo in razpustili ta red, ker ni hotel verovati vladi, da je žid Dreyfus nedolžen. Katoliška Francija razpušča katoliške redove radi žida, ki je domovino izdal!

Vojska v Južni Afriki. Bloemfontein, glavno mesto južne burske republike Oranje je že v angleških rokah. Mnogo oranjskih Burov se je udalo Angležem, drugi še vstrajajo v boju ob strani transvalskih Burov. Angleži so proglasili oranjsko republiko za svojo deželo, a tudi transvalski Buri ne drže rok križem. Angleži bodo sedaj začeli prodirati proti Pretoriji, glavnemu mestu republike Transvaal.

Cerkvene zadeve.

Zidanje cerkve sv. Pankracija.

Iz Radla. Milostivi knez in škof Mihael so 4. julija 1896 ob času škofovskega obiskovanja v zapisnik za zidanje cerkve svet. Pankracija zabeležili sledeče besede:

«V svojem nagovoru dne 4. julija sem obljubil podariti za stavbo cerkve sv. Pankracija 25 gld., katere sem pred svojim odhodom tudi izročil velečastitemu gospodu župniku Juriju Žmavcu.

Bog blagoslovi bogato ta siromašni dar; blagoslovi pa tudi hvalevredno podjetje! Benedicti erunt, qui aedificaverint te! (Blagoslovljeni bodo, kateri te bodo pozidali).»

V Remšniku, 4. julija 1896.

Mihael, knez in škof.

L. 1898 na god sv. Pankracija 12. maja se je blagoslovil ogelni kamen, koje opravilo je bilo izročeno velečastitemu gospodu kanoniku sen. dr. Ivan Križaniču. Po navdušenem nagovoru je ljudstvo, kojega je bilo na tisoče, z veseljem darovalo za zidanje cerkve in še daruje. Torej je milodar mil. kneza in škofa obrodil obilno sadu. Vendar je na 900 metrov visokem hribu delo dragoceno in sprava težavna in napravljala veliko več stroškov kakor v dolini. Obračamo se torej z milo prošnjo na vse znance in blagodušne darovnike za podporo. Stara stavba je bila že podrtija in obnovljenje neobhodno potrebno. Komur je znan sv. Pankracij s prekrasnim razgledom na slovensko-nemški mej, bo gotovo mnenja, da dobi hrib tem večjo veljavo, ako bo ondi stala lepa, divna hiša božja. Torej še enkrat opomnimo na

besede mil. kneza in škofa: «Benedicti erunt, qui aedificaverint te!» Spomlad se bliža, delo in stroški se bodo pričeli.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. goricah. (Naša zadruga). Kmetijska zadruga za trg Trojico z okolico je potrjena. V nedeljo dne 1. aprila se vrši občni zbor in tako začne zadruga svoje delovanje. Nasprotniki rojajo proti njej z vsemi silami. Čudno! Od kmeta živijo ter se mastijo, pa so zoper kmeta, ki zahteva zadrugo! Nek star narodni nasprotnik je celo ude zadruga imenoval s prelepim imenom «osli». Pri sodnji pa so mu povedali, da je velik razloček med oslom in kakim udom kmetijske zadruga ter mu zapovedali take «osle» drago plačati. Slovenski kmetje! Lahko ste spoznali pri snovanju zadruga, kdo je vaš prijatelj; tisti gotovo ne, ki je nasprotnik zadruga. Hrbet mu obrnite! Nad 60 vas je že pri zadrugi, a to je vse premalo. Dokler vas ni združena velika večina, ni mogoče pričakovati dobrega vspeha. Pristopnina znaša le 2 K, udnina pa na leto 12 K, katere lahko plačujete tudi mesečno. Iz nič pa veste, da ni nič. Kdor ničesar ne seje, ničesar ne žanje. Kmetje slovenski! Resno premislite svoje tužno stanje: ne država, ne dežela vam ne pomaga ter noče pomagati, ker ste Slovenci. Edina rešitev vaša je v združenju v zadrugi. Ako vam je količkaj mar vaša dedovana rodna zemlja, vaš dom in vaša družina, stopite skupaj t. j. združite se. Dne 1. aprila pridite na občni zbor, da se še bolj prepričate o pomenu, namenu in potrebi zadruga. Pridite v obilnem številu in ravno tako pristopite v obilnem številu k zadrugi. Podajmo se vsi srčno na tako resno delo za svoj obstanek in obrnimo hrbet onim pijavkam, ki hrepenijo le po našem denarju, nas pa ne marajo. Predragi slovenski kmet! S trdnim zaupanjem v Boga le srčno na delo, uspeh je zagotovljen.

Gederovci na Ogrskem. Dragi bralci «Slovenskega Gospodarja» in prijatelji Slovenci! Ako vam je kaj mar za nas uboge ogerske Slovence, prosim Vas ljubi bratje na Štajarskem, Koroškem in Kranjskem in povsod koder vas kaj je, da nam pošljete kaj slovenskih knjig. Nekateri so nam že poslali, Bog jim povrni njihovo ljubezen do nas zavrženi Slovencev!

Morebiti me boste vprašali, zakaj? Vam povem malo dogodbo. Pred nekaterimi dnevi smo mi fantje iz fare Tišine vse knjige in časopise, kar smo jih imeli in katere smo dobili od prijateljev, pobrali in poslali doli na mejo ogerskih Slovencev. Kaj pa je bilo? Za teden dni so nam poslali lep pozdrav z glasom, da pridejo še po več knjig, da tako radi berejo, da imajo veliko veselje s knjigami; nas pa to še bolj veseli, saj razvidimo iz tega, da ne bo med nami tako hitro izginila vera in materinski jezik.

Vi veste, ljubi bratje, kjerkoli vas kaj je, kako dolgo smo spali, a zdaj več ne, akoravno nam govorijo, da hočemo mi nekateri svet obrniti na Ogrskem, posebno naši poštni uradniki nam to pravijo, ker slovenske napise pišemo na pisma in tako na dalje. Videlo se bode kmalu, da bode to vse koristilo; očetje in matere že tudi govorijo, da se bodo morali otroci v šolah do 3 leta učiti slovenskega jezika. Vidi se še več podobnega, a zdaj ne bom več razlagal, ampak prosim vas vse vkup, da pomagate nam fantom, ki hočemo delati, da ne ovne vera in materini jezik po naših krajih v Panoniji, kjer je bil nekaj začetek in sredina Slovenije. — Prosim ljube bralce in prijatelje, da nam brž kaj pošljejo. Knjige potrebujemo, kajti po dosti krajih še ne poznajo teh knjig. Pa še nekaj: Kako pridni so pač naši luterani pri branji! «Slov. Gospod.» radi berejo in tudi Mohorjeve knjige, pa takole rečejo: «Oh!

kako so pač srečni katoličani, da za tako mal denar dobivajo toliko knjig». Posebno jim je pa ljub «Slov. Gosp.» in si hodijo k nam po njega, kakor hitro priroma na Ogrsko. Sami si ne moremo pomagati, zato pa prosimo pomoči od vas! Po malem si bomo že tudi bralna društva osnovali. Vojska je zdaj velika z nami Slovenci; Ogri so najbolj jezni na Mohorjevo družbo, ker dobro vedo, da kdor je pri družbi, ne bo nikdar magyar-ember. Zato bode Mohorjeva družba v kratkem tudi pri nas še bolj razširjena. Ako bode Bog z nami, kdo nam kaj more? Iskren pozdrav, ljubi bratje! Naslov, če nam hoče kdo kaj poslati: «Edsidd Matjas, fant v Gederovcih (Köhida) P. Frankosz. Ungarn, Eisenburger Comit.

Iz Ptuja. (Račun) o dohodkih in stroških za fresco sliki Slomškega in Komenškega na pročelju šolskega poslopja Ptujске okolice. — Stroški: slika Slomškega 100 K, slika Komenskega 100 K, naprava dveh napisov 20 K, postavljanje in podiranje odrov 20 K. Skupaj 240 K. — Darovali so: slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuju 40 K, Neimenovan v Ptuju 20 K, gsp. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuju 10 K, č. g. o. Alf, Svet, v Ptuju 10 K, g. M. Brenčič, v Žabjeku 10 K, preč. g. J. Fleck, v Ptuju 6 K, g. dr. Fr. Jurtela, v Ptuju 6 K, g. dr. A. Brumen, v Ptuju 6 K, g. Jožef Zelenik, posestnik pri Sv. Urbanu 6 K, č. g. o. Karol Belšak 5 K, g. Anton Jurza, v Ptuju 5 K, č. g. o. Lenart Vaupotič, v Ptuju 4 K, g. Simon Oshgan, v Ptuju 4 K, Neimenovan v Ptuju 4 K, č. g. Fran Moravec, v Ptuju, 4 K, č. g. Jakob Menhart, v Ptuju 4 K, g. Schuler J., v Ptuju 4 K, g. dr. Bela Stuhec, v Ptuju 3 K, gosp. Hinko Druzovič, učitelj v Ptujski okolici 3 K, gca. A. Mahnič, učiteljica 3 K, gca. Marija Trstenjak 3 K, g. Rudolf Havelka, v Ptuju 3 K, g. A. Kukovič, na Polensaku 2 K 80 v, g. Lilek, v Serajevu 2 K, g. Blaž Zafošnik 2 K, g. V. Kaukler, 2 K, g. Kosi Jožef 2 K, g. A. Brenčič, gostilničar 2 K, g. Petersič, trgovec v Ptuju 2 K, č. g. † A. Bratuša 2 K, g. Mahorič F. 2 K, gg. Pinterič A., Klanjšček, Lončarec, Muršec, Petkovič, Postružnik po 1 K, g. Ivan Kaukler, nadučitelj v Ptujski okolici 51 K 20 v.

Ker se je po Ptuju in okolici z zlobnim namenom raznašala kriva govorica, češ, da so se pokrili stroški za slike iz krajošolskega zaklada Ptujске okolice, zato sem objavil ta račun. Blagim dobrotnikom izrekam pristrčno zahvalo z gorko željo, da bi se le posrečilo sodnji izslediti hudobneža, ki je obe sliki po noči od 2—3. septembra pret. l. pomazal in žal uničil z oljnato barvo. Ivan Kaukler, nadučitelj.

Sv. Bolfenk pri Središču. Na štajarsko-medjimurski meji stoji na prijaznem hričeku, poraščenim z vinsko trto, cerkvice Sv. Bolfenka pri Središču. Kraj s tem imenom je slovel zaradi svojega izbornega ljutomeržana in lepe lege daleč okrog.

Kakor povsod hirati so jeli vinogradi vsled trtne uši, katere so pokončale vse naše nade za prihodnost. V narodnostnem oziru so prišle tudi take uši nad naše narodnjake. Odkar smo izgubili iz svoje srede moža, kateri nas je dregal iz naše zaspanosti, pričelo se je zopet dremati. Kako rada naša bolfenska inteligenca trobi v tevtonske gozde, naj povemo jeden priličen dogodek.

Lansko leto je prišel k nam naš rojak po stanu učitelj, in tukaj ga je neki gospod vabil k sebi, kateri tudi tukaj stanuje, v dražestni germanščini. Toda vsa čast našemu rojaku. Sprevidel je, da ima z nemškutarjem opraviti, odklonil je povabilo ter ni hotel iti z njim. Tukaj na meji dobro vidimo mi obmejni Slovenci, kako stiskajo Madjari našim bratom Medjimurcem vratove. Bog ve, ali vedo naši medjimurski bratje, da se tudi nad nami vihti nemškutarski bič? Zato si srčno želimo mi bolfenski Slovenci, da naj pride kdokoli od kakekoli strani, da nas začne zopet prebujati iz naše zaspanosti ter naj iz nas

Bolfenčanov naredi trdno obmejno slovensko stražo. Zdaj pa dremljemo in če se tudi skuša kateri prebuditi ter pogleda okrog, a ne vidi voditelja, položi trudno glavo zopet pod jarem bolfenskih nemčurjev. Pridi voditelj, zbudi nas, to srčno želimo!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mil. knez in škof so se v nedeljo povrnili iz Dunaja, kjer so se udeleževali škofovskih zborovanj, v Maribor.

Imenovanje. Gospod Frančišek Breznik, učitelj v Breznem, je imenovan suplentom na vadni c. kr. učiteljskega v Mariboru.

Osobna vest. Sodni svetnik v Celju, g. Lovro Ulčar je šel v pokoj in tem povodom dobil naslov in značaj višjesodnega svetnika.

Umrli je dne 14. sušca po dolgotrajni mučni bolezni župan rajhenburški g. Unschuld. Pokojnik je bil potomec slovitega profesorja Unschulda, kateri si je stekel neprecenljivih zaslug za češki narod pri ustanovitvi čeških srednjih šol. Dasi je bil izgojen popolnoma nemški, ni zatajil svoje slovenske krvi ter je v Rajhenburgu neomahljivo stal na narodni strani. N. p. v m.!

Izpred porotnega sodišča. Mariborski porotniki so obsodili dne 14. t. m. kočarsko hčer Nežo Ploj iz Navišec v petletno ječo. Ista je umorila dne 18. oktobra m. l. svoje nezakonsko dete. — Dne 17. t. m. je dobil pred porotniki neki Herman Kunstič radi goljufije pet let ječe, poostrene vsak mesec z enkratnim trdim ležiščem in postom. Sleparyl je okolu, da je trgovec, in tako izvabil od raznih tvrdk mnogo blaga, katerega je potem prodajal pod ceno in denar zapravljaj. — Dne 20. t. m. je stal pred porotniki 20-letni delavec Jožef Žnidarič, ki je svojemu prijatelju Bezjaku zasadil nož v vrat, ker ga je ta klofotal radi tega, ker mu je Žnidarič očitil, da je vedno »škarta.« Porotniki so potrdili vprašanje o uboju in Žnidarič je dobil dve leti težke ječe poostrene s postom.

Iz šole. Gospod Šnuderl, učitelj v Zrečah, je zbolel in se je preselil v Maribor, a njega sedaj začasno nadomestuje gca. Tržan. — Gsp. Anton Arzenšek, nadučitelj v Stranica, je na lastno prošnjo stalno vpokojen, in mu je ob tej priliki c. kr. deželni šolski svet izrekel hvalno priznanje. Gsp. Arzenšek poučeval je nad 42 let v Stranica. Malo ne vsi farani so bili njegovi učenci. Bila je tu njegova prva, pa zadnja ščacija. Redkost. Na mnoga leta še!

Nerazdeljena Vuzenica. Cesar ni hotel potrditi sklepa našega deželnega zbora, ki so ga skovali proti Slovincem, da naj se razdeli Vuzenica v dve občini.

Taki so! Vrlo nemški knjigovodja hrvatske opekarne v Štorah, Albert Ržiha je dobil zaradi izgrediv proti Slovincem in Čehom lanskega leta, tudi pri prizivnem sodišču 8 dni zapora. Spodnještajarski Nemci so lahko ponosni na take somišljenike!

Pri Sv. Kunigundi na Pohorji se je pustno nedeljo zborovanje pevskega društva tamošnjega v prid šolske mladosti obneslo izborna. Za knjige se je skupilo čez 100 K. Sedaj se po celem Pohorji govori o »starem očetu iz Amerike,« o katerem so dobrotniki marsikaj čuli in videli v igri. Sploh so predstavljali svoje vloge reševali na vsestransko zadovoljstvo gledalcev. Bog živi zavedajoče se ljudstvo, vrle mladeniče-pevce!

Nesreča v Rušah. V soboto 17. t. m. so Linglovi podirali oreh preh svojo hišo. Maroltova dekla je prala pri mimo tekočem potoku. Ko se je oreh nagibal, opomnili so deklo, naj se izogne. Ker tega ni storila, udarile so jo orehove veje tako močno in nesrečno, da je dne 20. t. m. na bolečinah umrla.

Shod v Ljutomeru se je vršil sijajno. Govorila sta dr. Gregorec in dr. Rosina.

Danes le omenimo, kar se je sklenilo: 1. Na shodu političnega in gospodarskega društva v Ljutomeru dne 19. marca 1900 zbrani zborovalci izrekajo svojemu državnemu poslancu g. dr. Gregorecu zaupanje in zahvalo ter ga prosijo, da v klubu slovanske kršč. narodne zveze odločno deluje na to, da se ta klub dosledno briga za pravično imenovanje uradnikov na Štajarskem in da proti c. kr. vladi izjavi z odločnostjo zahtevanje ukaza ministra Körberja z dne 20. januarja 1900 tudi pri političnih uradnikih na Štajarskem.

2. Slovenski narod potrebuje za svoj razvitek neobhodno lastnega vseučilišča, katero naj vlada ustanovi v Ljubljani za južne dežele avstrijske, primerno oziraje se na predavanja v slovenskem jeziku. — Slovenci na Štajarskem zahtevajo izločitev slovenskega ozemlja izpod graškega nadsodišča in ustanovitev nadsodišča v Ljubljani za slovenske pokrajine. V ta namen je želeli, da se vse slovenske občine na Štajarskem vsako leto oglasijo s primernimi prošnjami na primernem mestu.

3. Navzoči g. državni poslanec se prosi predlagati o prvi priliki v državnem zboru ustanovitev državne obrtne šole na južnem Štajerju.

4. Ker je deželni zbor štajarski v zadnjem zasedanju pokazal, da nasprotuje ustanovitvi potrebnih meščanskih šol s slovenskim učnim jezikom, pozivlja se vlada, da skrbi ona za ustanovitev takih meščanskih šol na Južnem Štajerju.

5. Zbrani zborovalci zahtevajo na Štajarskem posebni oddelek deželnega šolskega sveta in kmetijske družbe za slovenske pokrajine, lastni oddelek v c. kr. namestnji ter v narodnostnih zadevah uvedeno zborovanja po kurijah, ter želijo, da se slovenski deželni poslanci ne udeležujejo zborovanja, dokler se jim ne zagotovi izpolnitev teh zahtev.

Pri tej priliki slovesno ugovarjajo zoper ravnanje tistih deželnih odbornikov štajarskih, kateri so sklicali protestni shod zaradi imenovanja šolskega nadzornika za slovenske šole na Štajarskem in še posebej zoper takratno udeležitev ljutomerskega župana, kateri ni imel v to ime nobenega pooblastila od njegovih občanov, med katerimi je samo 414 zapisanih Nemcev in nad 647 Slovencev.

Pri Sv. Križu nad Mariborom se je obhajal od 8. do 15. sušca sv. misijon pod vodstvom č. gg. lazaristov, oo. A. Kovalik, J. Ferjančič in g. Pediček od sv. Jožefa pri Celji. Ljudstvo se je pobožnosti udeležilo pridno od kraja do konca, kar spričuje lepo število obhajancev.

V Dornovi je že v kratki dobi 3 mescev tretji požar na vrsti. Pred kratkimi tedni je zločinska roka povzročila pri našem »Rihtarjevem Hanzu« ogenj, ki je upepelil gospodarsko poslopje; a včeraj opoldne je nastal naenkrat krik: »Pri Kundrekovih goril!« Res je naglo zgorelo hišno in gospodarsko poslopje, a zraven še tudi vse svinje, katerih o pravem času nismo mogli več rešiti. Pri tej priliki pač ne moremo zamolčati, da ne bi vrle Dornovčane opozorili, da bi si vendar enkrat napravili gasilno brizgaljo; saj dobro vemo, da prebivalci te vasi za svoj »lūk«, ki po celem Štajerju slovi in celo laški in ogerski čebul gledé dobrote prekosi, lepe stotake dobivajo. Bližnji sosedji zavidajo te vaščane, rekoč: »Ko bi mi imeli tak' dobre travnike ter še toliko denarjev za »lūk« dobili, kakor jih Dornovci dobijo, bili bi gospodje!« — Upamo pa, da boš dragi bralec »Slov. Gosp.« prihodnjicé uže čital o novi brizgalnici v Dornovi.

Ustrelil se je v Mariboru dne 15. t. m. 20letni Mihael Bauer, zadnji čas natakav v Narodnem domu. Vzrok ženska.

Nov deželnošolski nadzornik. V zadnjem času so slovenski listi veliko pisali o tem, da namerava vlada namesto posebnega deželnošolskega nadzornika pridjati sedanjemu nadzorniku Linhartu vzgojeslovnega izvedenca. Nemci so želeli, da pride na to mesto njih pristaš ravnatelj meščanskih šol, gsp. Frisch.

Sedaj se nam zatrjuje, da vlada ni nikdar mislila na Frischa, ker dobro pozna njegovo politično življenje. A dejstvo je, da še Nemci vedno mislijo na Frischa, in zato je treba Slovincem pozornosti. Sploh pa Slovenci hočemo imeti lastnega slovenskega nadzornika, ne pa kakega izvedenca, ki bi se moral klanjati Linhartu.

Ogenj. Na 26. svečana ob 4. uri večerko je začelo goreti pri Štefanu Spraviču v Sp. Lažah. Ogenj se je tako hitro razširil, da niso mogli ničesar rešiti. Ogenj je zatrosil baje domači 5letni fant. V hiši si je nabral vžigalic ter si s turščevino pod pojato zakuril. Ker je bil veter, užgal se je tudi govejski hlev sosedu Janeza Vivoda. Oba sta bila zavarovana, Spravič za 900, Vivod pa za 400 gld.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo zjutraj ob 2. uri je umrla v Cvetkovcih gospa Elizabeta Horvat, soproga občešpovanega gospoda Antona Horvata in mati hajdinskega kaplana Frid. Horvata v 58 letu svoje starosti, sprevidena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče. Ona je bila ponos cele fare, vzgled skrbne matere in modre gospodinje. Bila je pa tudi krušna mati vsem ubogim in se je tako prikupila tudi vsem faranom sosednih župnij; to je pričal tudi njen slovesen pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudstva iz 4 župnij. N. v m. p.!

Šentiljčanom. Zopet opozarjamo Šentiljčane, da do zadnjega tega mesca naznajo svoje za šolo sposobne otroke pri občinskih predstojništvih ter jih dajo dne 17. aprila vpisati v slovensko šolo (utrakvistise šule), kajti sicer jim preti, kakor vedo, ljuboznjivi krajni šolski svet s kaznijo in z zaporom. Na vsak način pa naj naznajo otroke za slovensko šolo. V slovenski šoli se otroci nauče tudi nemški in kar je še več vredno, vzgajajo se prav lepo. V slovenski šoli poučujejo krščanski učitelji(ce), ki z otroki molijo pred šolo in po šoli. Ako nihče ne da vpisati otrok v nemško šolo, morala bo prenehati in Šentiljčani bodo imeli mnogo manj plačil. Šentiljčani, stojte trdno!

Cvrček. V soboto ob 1/2 8. zvečer priredi mariborska čitalnica v dvorani Narodnega doma gledališko predstavo. Uprizarjal se bo »Cvrček«, slika iz kmetijskega življenja v petih dejanjih. Opozarjamo posebej, da bo začetek točno ob 1/2 8. zvečer. Vstopnina znaša: sedeži v dvorani za ude čitalnične po 50 kr., za neude 70 kr., stojišča v dvorani za ude in dijake po 30 kr., za neude po 50 kr., stojišča na galeriji po 20 kr. Ker je igra priznana lepa in dobra igra, pričakujemo iz celega slovenskega Štajerja obilo udeležbe. V soboto v Maribor!

Sv. Jakob v Slov. gor. Na Jožefovo popoldne spremili smo k zadnjemu počitku na petek večer v 50. letu svoje starosti in dolgi mučni bolezni umrlo gospo Terezijo Plateis (po domače Flucherca), soprogo vrlega narodnjaka g. Franca Plateisa, veleposestnika, uda občinskega in krajn. šolskega sveta na Ročici. Kako priljubljena je bila rajna pri občinstvu, pokazal je njen pogreb, katerega se je vdeležilo vsled neugodnega vremena silno velika množica sorodnikov, prijateljev in znancev; celo iz sosednih župnij ji je posodilo mnogo znancev in znank zadnjo pot. Umrla je bila blaga žena in jako pridna gospodinja. Znanci in znanke priporočajte jo v molitvi Bogu. Bodi ji zemlja lahka!

V Ptuj je nameravalo zadnjo nedeljo zborovati nemško obrtno društvo. Govornike so dobili iz Gradca. Ker pa navzočim slovenskim delavcem niso dovolili besede, onemogočili so pod vodstvom gostilničarja Majcena nadaljno zborovanje. Župan Ornik je mislil, da bo s svojim ugledom spravil zopet vse v red, pa se je zmotil.

Stare poštne vrednotnice vseh vrst se še lahko rabijo v poštnem prometu do 30. septembra letos. Seveda se morajo pri

dopisnicah prilepljati dopolnilne znamke po jeden vinar.

Kmetijsko društvo v Leskovcu napreduje in obeta lep sad. Imamo že blizu 200 udov. Za ta veliki uspeh se moramo zahvaliti v prvi vrsti g. Ivanu Kaču, ki nam je dne 22. februarja tako lepo in prepričevalno skoraj 2 uri govoril o žalostnem stanju kmečkega prebivalstva sploh in zlasti o tužnem stanju sl. kmeta ter nasvetoval kot skoraj edino srestvo na rešitev združenje kmetov v kmetijska društva. Vrlemu govorniku izrekamo tem potom še jedenkrat najsrčnejšo zahvalo. Ker smo s pripravami blizu gotovi, začeli bomo delovati že prihodnje nedeljo in sicer v lastni hiši. Vrle Haložane pa opozarjamo, da se nam v prav obilnem številu kot udje pridružijo. Ker ne nameravamo obogateti, postregli bomo svojim udom po poštenih cenah. Kakor slišite, Ptujčani za nas itak ne marajo, ker jim baje mi njihovo mesto grdim, zato pa se držimo odslej svojega praga in ne hodimo gospodi na pot. Bomo videli ali bomo mi lože brez njih ali oni brez nas. Več kmetov.

Iz Ormoža smo dobili zaradi zadnjega dopisa od obeh ondotnih slovenskih strank pojasnila in precej ostre protidopise. Ker bi ne imeli radi, da se začne boj med strankama, nismo tokrat nobenega priobčili, ampak stopili z g. dopisovalci še prej v pismen dogovor. A to že danes lahko izjavimo, da nismo hoteli z dopisom nobene posamezne osebe žaliti, da pripoznavamo velike narodne zasluge posameznikov, ampak z dopisom smo hoteli vzbuditi večjo pozornost za sedanje krajevno šolsko vprašanje in s tem dokazati potrebo skupnega vzajemnega nastopa posameznikov.

Šentiljska šola. Za nadučiteljsko mesto na dvojezični ljudski šoli v Št. Ilju pri Mariboru je tudi okrajni šolski svet v Mariboru postavil nadučitelja na Ščavnici gsp. Soduja v terni na prvo mesto. Šentiljčani pa si želijo moža, ki bi z njimi delal, ne pa jim nasprotoval. Šentiljska šola je slovenska posest in na njo mora priti Slovenec, ne pa nemec, najmanj pa Nemec.

Nesreča. Žena delavca Prestorja v Mali Kostrivnici pri Šmartnem je polila drva s petrolejem. Pri tem se je unel petrolej, steklenica se je razletela in žena je bila nevarno poškodovana.

Domobranske vaje v orožju vršile se bodo letos v treh oddelkih: prve se prično koncem maja, druge sredi junija in zadnje sredi avgusta.

Letošnje vojaške vaje bodo v Postojni. Divizijske vaje bodo okoli Ljubljane. Veliki manever bode okoli Postojne.

Dete z dvema glavama je v selu Železniku v Srbiji rodila nedavno neka Milena Maudič.

V tihi frančiškanski celici v Brik-senu na Južnem Tirolskem je dne 22. svečana t. l. umrl naš rojak č. o. Frančišek Blanko Zagadin. Rodil se je l. 1872 v Sesterzah župnije Majsberg. L. 1898 je postal duhovnik. Lahka mu zemljica!

Poslanec Lenko je govoril na Steinovem shodu v Marenbergu jako prezirljivo o spodnještajerskem učiteljstvu ter hvalil deželni šolski svet, da je djal samo eno šolo na Slovenskem v prvi plačilni razred. Mi smo bili radovedni, kaj bodo spodnještajerski jungovci storili proti Lenkotu. Ako bi rekel kaj takega slovenski poslanec, to bi bilo zgražanja in ogorčenja. A v tem slučaju se nič ni zgodilo! Kaj bi tudi naj storili, saj naši jungovci morajo z Nemci pod enim klobukom »špilati«! Sicer bi se zamerili pri nemških jungovcih in to bi bilo strašno! Kdo bi jih potem hodil podučevati?

Proti celjski porotniški listi je odbor celjske okoliške občine vložil pritožbo na justično ministerstvo. To zvonenje po toči seveda Wurmserja ne bo preveč prestrašilo, kajti — »glavno delo je končano.«

Denar po pet kron skupaj je že v prometu. V privatnem prometu ga ni nikdo

dolžan sprejeti za večjo svoto kot 250 kron, t. j. 50 komadov. Državne blagajnice pa ga morajo sprejemati za vsako svoto. Ta denar ni lep.

Maj, Marijin mesec. V naši tiskarni bodo kmalu dotiskane skrbno in lepo sestavljene šmarnice, koje je spisal dobroznani propovednik č. g. Martin Jurkovič, kn. šk. svetovalec in župnik v Št. Petru pri Mariboru. Že danes opozarjamo častilce Marijine na to knjigo!

Duhovniške spremembe. Č. g. Jožef Žičkar, kn. šk. svetovalec, državni in deželni poslanec ter župnik v Vitanju je imenovan župnikom v Vidmu. Čestitamo!

Iz drugih krajev.

Poroka cesaričine Štefanije z grofom Lonjajem se vrši danes v cesarskem gradu Miramaru pri Trstu. Poročil ju bode dvorni škof dr. Mayer iz Dunaja. Hčerka Štefanijina, nadvojvodinja Elizabeta, se poroke ne udeležuje, ampak je odpotovala pred poroko na Tirolsko. Cesar je poslal Štefaniji diamantni nakit kot darilo. Štefanija s poroko zgubi naslove cesaričina, nadvojvodinja in cesarska visokost, a ostane še ji naslov kraljeva visokost. Grof Lonjaj je bil protestant, a je v zadnjem času prestopil h katoliški veri. Za prestop ga je pripravljaj jezuit o. Kolb. Grof Lonjaj ima na leto 50.000 gld. dohodkov, Štefanija pa 150.000 gld. Ako bodo otroci, je cesar obljubil za vsakega otroka letno 4000 gld.

Živa v rakvi. V južnoitalijanskem kraju Lecce so operirali mlado ženo, ki je vsled tega navidezno umrla. Kakor je v Italiji, kjer se jim s pokopom mrličev silno mudi, že navada, je bilo določeno, da bode pokop že naslednjega dne. Deli so ženo v rakev ter jo prenesli v mrtvašnico. Zjutraj pa je prišel fotograf, da bi žensko fotografiral. Ko so rakev odprli, ni ležala žena na hrbtu, nego postrani in pokazalo se je, da je ponoči oživela in se v rakvi zadušila. Grobar je pripovedoval, da se mu je ponoči zdelo, da sliši klice »Na pomoč«, a da je mislil, da se mu sanja. V Italiji taki slučaji niso redki.

Sredstvo proti jetiki. Zadnja številka francoskega lista »Revue des Revues« prinaša članek, glasom katerega sta doktorja Charles Richet in Hericourt našla sredstvo proti jetiki in sicer v soku ali serumu, katerega treba iztisniti iz govejega mesa. Glasom nadaljnih vesti pa ta serum prav za prav ni lek proti jetiki, ampak le krepko živilo za dotične bolnike.

Žalostna smrt. Ko je 17. t. m. ponoči došel milanski vlak v Benetke, so našli v vozu tretjega razreda uradnika predilnice v Mlanu, Ivana Russoa smrtno ranjenega. Držal je še krčevito za samokres, poleg njega je ležalo truplo njegovega šestletnega sinčka, katerega je ustrelil, potem je nameril samokres na se ter se smrtno rani. Vzrok samomora je, da so Russou v Milanski predilnici odpovedali službo. Ker ni mogel najti nikjer dela, si je končal življenje.

Kranjski šnopsarji se grozno hudujejo zadnji čas na celo naše postavodajalstvo. Policijski organi so namreč iztaknili paragraf, po katerem se ne smejo opojne pijače točiti v sobotah ob 5. ure popoldne in v nedeljah od 12. ure nadalje, in zahtevajo, da se ta paragraf izvršuje. Odtod vsa jeza!

Društvene zadeve.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali superijor pri Sv. Jožefu v Studencih č. g. Fr. Jaušovec 10 K, neimenovana gospa v Šostanju 2 K.

Zaveza slovenskih učit. društev. Ministerstvo za notranje stvari je odobrilo predružačena pravila »Zaveze slovenskih učiteljskih društev«, ki se bo odslej imenovala »Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev.«

Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo 1. aprila t. l. gledališki večer. Predstavljal se bodeta po diletantih veseli igri: »Blaznica v prvem nadstropju« in »Lokavi snubač.«

Mlada rajhenburška posojilnica reiffeisenovka vrlo napreduje. Od njenega začetka, meseca aprila do konca leta 1899 je imela nad 16.000 gld. prometa. Deležnikov šteje že okoli sto. Dne 11. t. m. je imela glavni zbor, katerega se je tudi udeležil njen ustanovitelj, gosp. ravnatelj Lapajne. Zbor je spremenil nekaj pravičnih točk, ter si izvolil nov odbor. Predsednikom je izvoljen č. gosp. J. Cerjak, tajnikom B. Kunej, blagajnikom Fr. Podkrajšek; vrh tega sta še A. Kunej in J. Kosar v odboru.

Kmetijska zadruga pri Sv. Trojici v Slov. gor. ima dne 1. aprila svoj l. občni zbor in sicer po večernicah v prostorih J. Posinger z naslednjim vspešnim: 1. Pozdrav načelnika, 2. Govor gosp. Ivana Kača o zadrukah, 3. Poduk gosp. Jelovška o živinoreji in mlekarstvu, 4. Vpisovanje novih udov, 5. Volitev enega uda v nadzornišstvo, 6. Vplačevanje deležev (12 K na leto ali 1 K na mesec), 7. Razni predlogi in nasveti. S tem začne zadruga svoje delovanje ter vabi vse prijatelje zadruga k obilni udeležbi.

Kmetijska zadruga pri Sv. Jakobu v Slov. gor. priredi prihodnjo nedeljo, 25. marca 1900, ob 3. uri popoldne v privatnej hiši gostilničarja gosp. Matija Peklar, zborovanje s tem-le sporedom: 1. Predavanje dež. potovalnega učitelja gospoda Ivana Bele, o odgoji sadnih dreves in ameriških vinogradnih nasadov sploh, posebno o gnojenju obojih z gnojico, s hlevskim in mešanim gnojem, kakor tudi z umetnimi gnojili, 2. predlog, kako bi se mleko najlože v denar spravilo, 3. razni nasveti in predlogi udov. Prav k obilni udeležbi vabi vse ude kakor tudi neude načelstvo.

Za kolesarje! Spomlad je tu in z naravo vred se vzbujata tudi kolesarstvo iz zimskega spanja. Kolesarji in kolesarice! gotovo že delate načrte, kam da poletite s kolesom ali po opravih ali pa gledat in uživati naravne lepote in se zabavati v družbi dražih prijateljev. Da pa je vožnja prijetna, potrebuje kolesar na potu mnogo ugodnostij, ktere mu hoče nuditi »Zveza slovenskih kolesarjev«, koje namen je kolesarstvo po zmožnosti podpirati in povzdigniti, bodisi s zboljšanjem cest, s zaznamovanjem nevarnih klancev, z napravami pomočnih postaj, kjer imajo člani zveze vse potrebne stvari za popraviljanje kolesa, kakor tudi prvo pomoč za slučaj pridobljenih ran brezplačno na razpolago (število pomočnih postaj bode letos za 10 pomnoženo), nadalje s zaznamovanjem dobrih gostiln, z izdajo športnega lista itd. Da pa more Zaveza svojo nalogo vspešno izvrševati, treba ji je vsprico minimalne letne članarine 3 K vsestranske podpore. Zato se obrača odbor Zveze do vsih narodnih biciklistov s prošnjo, da mu z obilnim pristopom omogočijo svoj smoter doseči. Ker se bo z izdajo legitimacij za leto 1900 še v teku tega meseca pričelo, se vsa slovenska kolesarska društva opozarjajo, da nemudoma oglašajo svoje člane, oni kolesarji pa, v kojih okolišču ni nobenega biciklistkega kluba, naj oglašajo svoj pristop neposredno odboru »Zveze slovenskih kolesarjev« v Ljubljani.

Umetna gnojila.

Da je umetno gnojenje, ali gnojenje travnikov, njiv in vinogradov ter drugih nasadov v resnici hasnjivo, in da daje kmetovalcu v resnici dobiček, je neobhodno potrebno, da se to prav izvrši, kajti ako se gnojenje z umetnim gnojem ne izvrši pravilno, je za nič in denar, izdan za gnojila, zavržen.

Ne za vsako zemljo in ne za vsako rastlino je enoisti gnoj iste vrednosti. Zato je treba najprej vedeti, kakšni zemlji in rastlini se bo gnojilo.

Če gnojimo z umetnim gnojem travnike, in so tla ilovnata, bolj mokra, ne peščena, tedaj vzamemo za en oral 3 meterske stote kalijeve soli ali kajnita, 2 metrska stota Tomaževe žlindre ali 1 m. stot superfosfata in 5 m. stotov živega apna. Živo apno se z vodo malo poškropi, da razpade popolnoma v prah, se zmeša s kajnitom in žlindro ali s superfosfatom prav dobro skupaj in tako potrosi. Ako pa je zemlja suha, peščena, se pa vzame umetno gnojilo kakor za mokro zemljo, samo apna se nič ne pridene. Predno pa se travnik z umetnim gnojilom potrosi, mora se s travniško brano, v katero pa je natakajeno trnje, prav dobro prevleči, ves mah, kojega je brana iz travnika izruvala, pograbit in v stran znositi, potem še-le se potrosi enakomerno umetni gnoj. Ko je gnojilo raztrošeno, se travnik še enkrat dobro prevleče, da se umetni gnoj zmeša z zemljo. Gnoji se ali v jeseni ali sedaj zmladoletja, to je vseeno, samo da se travnik pred gnojenjem in po gnojenju dobro prevleče.

Za vinograde, ako je zemlja težka, ilovnata se vzame ta-le mešanica umetnega gnojila: 60% Tomaževe žlindre ali 30% superfosfata, 20% kajnita, 10% čilisalpetra, 10% koščene moke, in vsem tem se pridene 100% živega apna, vse to se dobro skupaj zmeša in se potem vzame za vsaki trs 15 dek, potrosi za 30 cm. okoli trsa in z zemljo dobro zmeša. Če pa je zemlja peščena, vzame se ravno to gnojilo, le apno izostane. Trs se z umetnim gnojem gnoji v zmladoletju po prvi kopi, in sicer se mora kakor rečeno trositi okoli trsa in z zemljo dobro zmešati. Ako pa se temu gnojilo pridene hlevni gnoj, kar je

jako dobro, potem pa je za eden trs 5 do 10 deka dovolj.

Sadnemu drevju se z umetnim gnojem tako gnoji, da se vzame mešanica 60% Tomaževe žlindre ali 30% superfosfata, 30% kajnita, 10% koščene moke. To se dobro zmeša, vzame za veliko drevo 2 kg., za malo 1 kg. te mešanice, se potrosi okrog drevesa, a ne pri deblu, ampak tako daleč okrog, kakor segajo veje drevesa, se z grabljami dobro zagradi, da se z zemljo zmeša, in se po leti večkrat s tavšano gnojnico polije. Poprej pa je treba, da se z drevesa odstranijo vse nepotrebne veje in izrastki tako, da ima drevo dovolj svitlobe in da se nastavi več sadu, ker ni potreba drevesu toliko vej po nepotrebem rediti. Na ta način osnažena in gnojena drevesa rodila bodo vsako leto sad.

Če gnojimo žitu, to je pšenici, rži, ječmenu, ovsu ali ajdi, se vzame mešanica 50% koščene moke, 30% Tomaževe žlindre ali 15% fosfata, 20% čilisalpetra in kjer so mokre, ilovnate njive 10% apna, se dobro vse skupaj zmeša in vzame za en oral 3 met. stote. Ko se je njiva dobro prevlekla, žito nasejalo, se potrosi umetni gnoj in vse skupaj z brano dobro zavleče.

Koruzi, fižolu, grahu, bučam pa se tako gnoji, da se vzame 60% Tomaževe žlindre, ali 30% superfosfata, 30% koščene moke, 10% čilisalpetra, in kjer so mokre njive 10% apna. Zrnje, kateremu se gnoji, se z vodo zmoči in potem mokro s to mešanico zmeša, na en kg. zrnja 3 kg. mešanice in se tako skupaj seje in zavleče, ali pa sadi.

Za krompir se vzame ravno ta mešanica, in se napravi jarki v zorani ter prevlečeni

zemlji, v jarke se potrosi umetni gnoj, potem se položi krompir in se z zemljo zagrne. Za oral se potrebuje 3 m. stote.

Za zelje, korenje, repo, se vzame 40% kajnita, 30% koščene moke, 10% čilisalpetra, 20% Tomaževe žlindre ali 10% superfosfata. Zemlja se poprej dobro preorje in prevleče, s to mešanico potrosi in zopet prevleče, in potem se pa sadike sadijo. Na korenju pa se potrosi mešanica, ko se je strnišče prevleklo, in plevce ga spravijo pri plečvi v zemljo. Za en oral se potrebuje 3 m. stote.

To je torej navodilo, kako in v kaki množini se gnoji z umetnimi gnojili, ta ali ona rastlina, in priporočam, da se kmetovalci poprimejo tega gnojenja, trud in stroški se bodo obilo poplačali. Vsak naj vsaj nekoliko poskusi pri tej ali oni rastlini; prepričan sem, da če se bode ravnal po navodilu, bode zadovoljen. Ivan Kač.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;

pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

Loterijske številke.

Gradec 17. marca 1900. 59, 14, 31, 28, 61
Dunaj, „ „ „ 55, 53, 17, 64, 22

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

✦ Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Velika noč 1900

Kdor hoče za bližajoče se Velikonočne praznike kaj kupiti, naj nikar ne zamudi obiskati moje trgovine. Blago je vse sveže, ker je ravnokar došlo.

V vsaki reči ima kupec veliko izbiro po priznani najnižji ceni.

Za gospode: lepe bele srajce, ovratnike, naročke (manšete), žepne rutice, velika izbira zavratic (kravat), volnene srajce (Jägerhemd) z ovratnikom ali brez njega, svitice (Unterhosen), nogovice, pasovi.

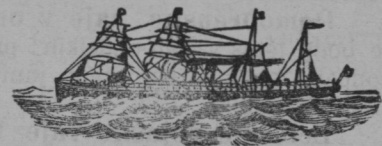
Za gospe: lepe črne in pisane predpasnike, suknjice (bluze), nogovice, rokavice, nederce, usnjate pasove, oramnice (pelerine), in zavratic po naj-novejši modi, otročja oblačila, kakor tudi za dečke.

Posebno opozorim šivilje na moje najnovejše okraske, čipkaste trakove, svileni robo in žamet. Šivilje, ki kupujejo večjo množino blaga in kupujejo vedno pri meni, dobijo vsakokrat 10% popusta. — Velika izbira blaga je tudi za krojače. Za mnogobrojni obisk prosi

Kajetan Murko, trgovec

v PTUJU glavni trg v PTUJU.

Velika noč 1900.

Voznje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antwerpen
vozi naravnost v

Nori Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Na prodaj!

Zemljišče obstoječe večinoma iz travnika z dobro krmo, njive, gošče, sadonosnika dobro zasa-jenega in vinograda. Poslopje je zidano. Kupei so povabljeni k posetniku samemu na Požeg št. 11 v framski župniji.

4-4
Anton Mihelak.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
v Mariboru, izvedenega

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

7

Za kmete! Za vinogradnike!

Da se uniči grenkuljica in divja gorčica, kakor tudi, da se oškropijo vinogradi, in pa da se pokončajo drevesni škodljivci, izumila sta

Ph. Mayfarth in drug

patentirane, samotvorne noseče ali vozeče kropivnice

Syphonia

ki so najbolj vporabljive in ki samotvorno kropijo tekočino po rastlinah, ne da bi bilo treba pumpati. Veliko tisoč teh kropilnic se porablja in mnogo pohvalnih priznanj potrjuje vrline proti vsem drugim sistemom.

Odlikovani z nad 400 zlatimi, srebrnimi in broncastimi kolajnami.

Natančne imenike in mnogobrojna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in prekupeci se želijo.

Zahtevajte narisane in popisane cenike od

Ph. Mayfarth in dr.

c. kr. a. p. fabrika gospodarskih strojev, spec. za stroje stiskalnic grozdja in sadja. — Dunaj, II. Taborstrasse 71.

8-9

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štamplije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Slovenci! podpirajte narodne zavode, šole itd.

„HIŠNI BLAGOSLOV“

z rudečim, modrim in zlatim krasnim tiskom je izišel ravnokar.
Besedilo je zložil mariborski duhovnik.

Z ličnim okvirom vred velja poslan po pošti ali pa v Mariboru na dom dostavljen 3 krone. — Dobiva se v bukvarni 2-3

Vilhelma Blanke v Mariboru, Grajski trg.

Naznanilo!

Podpisani naznanja, da je prejel iz Jägerndorfskih tovarn veliko zalogo blaga. Zato lahko vsem vstreže prav po nizki ceni z celo že napravljeno obleko, katera je tem boljša, ker je ne dobiva iz Dunaja, ali Gradca, ali Maribora. ampak jo sam izdeluje. Cela obleka za možke stane 14, 16, 20, 24 kron, najfinejša do 36 in 48 kron, za šolarčke pa po 6, 8, 10, 12, 16 kron itd.

Tudi bo letos napravljeno, dobro obleko pripeljal na sejmove v Ruše, v Pušcavo, k sv. Ožbaldu, na Brezno, v Marenberg, Ribnico na Pohorji itd.

P. n. slavnemu občinstvu se priporoča udani

Franjo Körner, krojaški mojster v Št. Ilju

v Slovenskih goricah pošta Egiditunnel.

2-2

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:
monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Naznanilo.

Emil Bäuerle, slikar, barvar in prodajalec barv, vljudo tem potom p. n. občinstvu naznanja, da se nahaja njegova prodajalnica barv, laka, firnisa, čoplov in drugih enakih stvari od 3. sušca 1900 v Koroški ulici št. 9, Maribor, t. j. na oglu Seizerhofove ulice, kjer bo odslej svoje pristno in dobro blago po ceni prodajal in vsakemu najbolje vstrezal. Podpisani prevzame tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela na pr. izdelovanje izveskov, napisov, prosto barvanje ali tudi umetno slikanje cerkev in sob, emajliranje in barvanje biciklov, bronziranje. Za obilne naročbe se priporoča udani

Emil Bäuerle.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod.

5

Zaloga pri Ivan Jebračinu v Ljubljani.

Zahvala.

Ganjenim srcem izrekamo zahvalo vsem, ki so se prilikom smrti moje preljubljene soproge, gospe

Marije Šepic,

dejanski ali pa v besedi potrudili, da so mi olajšali mojo veliko žalost.

Posebno se zahvaljujem vsem onim blagim damam, ki so drago pokojnico med njeno boleznijo obiskovale in tolažile ter ji tudi stregle.

Zahvaljujem se preč. gg. duhovnikom, ki so pogreb vodili in še posebno preč. g. nadzupniku Vohu za ginljiv nagrobni govor, velespoštovanemu učiteljstvu, ki se je s šolskimi otroci pogreba udeležilo, slavnemu slovenskemu pevskemu društvu za premilo petje, slavni požarni brambit itd. itd., splošno vsem, ki so drago pokojnico spremili k večnemu počitku.

Zahvaljujemo se tudi za vse mnogoštevilne izraze sočutja in tolažbe.

Konjice, dne 17. sušca 1900.

Ivan Šepic.

Spretna in zvesta deklica za prodajalnice v večji žganjarski obrti se išče. Vprašanja in spričevala se pošiljajo Ivanu Strašil v Ptuj.

Posojilnica v Framu

registrovana zadruga z neomenjeno zavezo.

Račun za leto 1899.

Aktiva:	Svota		Pasiva:	Svota	
	Kron	v		Kron	v
Posojila	106324	45	Deleži	9860	—
Zaostale obresti	575	15	Hranilne vloge	91406	35
Naložen denar	369	63	Kapitalizovane obresti	3892	92
Nevzdignjene obresti	96	47	Predplačane obresti	1083	05
Prehodni zneski	71	37	Posebna rezerva	3178	92
Inventar	105	84	Splošna rezerva	1056	—
Gotovina dne 31. dec. 1899	4374	48	Čisti dobiček	1440	15
Skupaj	111917	39	Skupaj	111917	39

Fram, dne 31. grudna 1399.

Hranilne vloge se sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član zadruge, ter se obrestujejo po 4½% od dne 1. po vložitvi sledečega meseca, pa do zadnjega dne meseca pred vzdigom. Obresti se pripisujejo koncem vsacega leta kapitalu brez posebnega naročila. Rentni davek plačuje posojilnica. Zneski do 200 K izplačuje se brez vsake odpovedi, za zneske nad 200 K pogojena je odpoved, in sicer do 600 K 8 dni, do 1000 K 14 dni, nad 1000 K 1 mesec, vendar se tudi taki zneski izplačujejo navadno brez odpovedi, seveda kolikor dopušča blagajnično stanje.

Dr. Anton Kaisersberger

okrožni in redni

bolniški zdravnik v Krškem

ordinuje od 8—10 ure dopoldne v Franc-Jožefovi bolnici, pozneje pa v mestu na domu.

Peča se tudi s zobozdravništvom, *

plombira zobe ter izdeluje zobovja po najnovejšem načinu. 1-3

Gostilna

z tremi sobami in gospodarskim poslopjem, poljem, 3 minute od cerkve Sv. Antona v Slov. gor. sprejme natakara, kateri je poročen in zna sam voditi gostilno. Prepusti se mu tudi omenjeno poslopje z poljem. Več se izve na c. kr. pošti pri Sv. Antonu.

Zaloga uradno potrjenih tiskovin.

Pozor!

Kedor potrebuje gotovo dober gumi za ceplenje trt

naj si ga naroči v trgovini

J. N. Petersič-a v Ptuj-u zraven okraj. glavarstva.

— Cena primerno nizka —

Trgovina s papirjem in galant. blagom.

Vabilo

k

rednemu obč. zboru,

Posojilnice v Slov. Bistrici

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

v četrtek dne 29. marca 1900

ob 2. uri popoldne v uradni pisarnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o letnem računu.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Hišnik in viničar

oženjen, s štirimi delavskimi močmi se išče. Kje, pove upravništvo. 1

Kdor hoče 400 mark³⁸

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice Gornjigrađ

dne 31. marca t. l. ob 2 uri popoldne v uradnici.

Dnevni red:

1. Pregled — odobrenje letnega računa.
2. Razdelitev — poraba čistega dobička.
3. Razni nasveti.

Če bi ne bilo ob gori zaznamovani uri zadostno število združnikov zbranih — sklepa ob 3. uri pozneje vsako število.

K mnogobrojni udeležbi prav uljudno vabi

Načelstvo.

Vabilo

k

rednemu obč. zboru

Posojilnice v Vojniku

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil v nedeljo dne 25. marca 1900, ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni predlogi.

Uljudno vabi

ODBOR.

Vabilo

k

I. občnemu zboru

posojilnice v Rečici

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v četrtek dne 29. marca t. l. ob 1. uri popoldne v gostilni gsp. Fr. Štiglic-a.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Nasveti.

Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število združnikov, da bi bil občen zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne pri vsaki udeležbi brezpogojno.

Načelništvo.

Službo orgljarja in cerkovnika

zamore nastopiti v Cirkovcah na Dravskem polju, pošta Pragarsko z 1. majnikom 1900 izurjen ceciljanec. Prednost imajo oženjeni rokodelci, ki se naj pri cerkvenem predstojništvu osebno zgledajo. Dohodki so dobri. 2-3